T071 BL 1 (038) Nói Về Pháp Phá Tăng-Bộ Hòa Lê Ngũ Phần

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 25 549

LUAÄT DI SA TAÉC BOÄ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN
QUYEÅN 25
Phaàn 5: NOÙI VEÀ CAÙC PHAÙP: PHAÙ TAÊNG, NGOÏA CUÏ, TAÏP PHAÙP, OAI NGHI, NGAÊN BOÁ TAÙT, BIEÄT TRUÙ V.V...

Ñoaïn 1: NOÙI VEÀ PHAÙP PHAÙ TAÊNG

Baáy giôø, laàn thöù ba Ñieàu-ñaït suy nghó: Nay ta phaù Taêng cuûa Sa- moân Cuø-ñaøm, thì teân cuûa ta ñöôïc vang löøng, moïi ngöôøi seõ noùi: Sa-moân Cuø-ñaøm coù Ñaïi thaàn löïc maø Ñieàu-ñaït coù theå phaù ñöôïc Taêng cuûa oâng ta. Nghó nhö vaäy roài, Ñieàu-ñaït beøn noùi vôùi quyeán thuoäc: AÁt-tyø-phaân-na, Baø-taåu-ban-na, Loâ-heâ-giaø, Loâ-ñeá-xaù-cuø-gia, Ly-khieân-traø-ñaø-baø, Tam-vaên-ñaït-ña... Trong soá ngöôøi ñoù, Tam-vaên-ñaït-ña-laø baäc ñaïi thoâng minh, noùi vôùi Ñieàu-ñaït: Sa-moân Cuø-ñaøm coù ñaïi oai ñöùc, Taêng cuûa oâng ta laøm sao coù theå bò phaù ñöôïc? Ñieàu-ñaït noùi: Ta seõ thuyeát minh naêm phaùp giöõa Taêng, caàn neân suoát ñôøi thoï trì: 1. Khoâng aên muoái. 2. Khoâng aên toâ vaø söõa. 3. Khoâng aên caù thòt, neáu aên thì phaùp thieän khoâng sinh. 4. Khaát thöïc, neáu nhaän söï môøi aên cuûa ngöôøi thì phaùp thieän khoâng sinh. 5. Taùm thaùng cuûa muøa Xuaân vaø muøa haï neân ngoài nôi ñaát troáng, boán thaùng muøa Ñoâng thì ôû trong am tranh, neáu nhaän phoøng xaù cuûa ngöôøi thì phaùp thieän khoâng sinh. Daân chuùng trong hai nöôùc Ma-kieät vaø Öông-giaø ñeàu tin öa khoå haïnh. Chuùng ta thöïc haønh naêm phaùp naøy, soá ngöôøi theo ta chaéc chaén seõ nhieàu, ñuû ñeå phaù Taêng. Tam-vaên-ñaït-ña nghe roài cuøng taùn ñoàng vôùi Ñieàu-ñaït: Coù theå chia reõ ñöôïc khoái chuùng Taêng cuûa Ñöùc Phaät, tieáng taêm seõ ñöôïc vang doäi. Tam-vaên-ñaït-ña cuõng theo luoân. Khi aáy, Ñieàu-ñaït coù ngöôøi ñeä töû Öu-baø-taéc, teân laø Hoøa-tu-ñaït, thöôøng cuùng döôøng Ñieàu-ñaït, Ñieàu-ñaït nhieàu laàn thuyeát phuïc neân oâng ta cuõng taùn ñoàng. Hoâm aáy vaøo

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 25 550

ngaøy möôøi laêm Boá-taùt, giöõa chuùng Taêng, Ñieàu-ñaït neâu ra naêm vieäc treân, chính mình haønh truø, xöôùng: Vò naøo ñoàng yù naêm ñieàu aáy thì ruùt theû naøy. Luùc naøy, naêm traêm Tyø-kheo ñeàu ruùt theû, chæ tröø Toân giaû A-nan vaø moät

Tyø-kheo Tu-ñaø-hoaøn khoâng ruùt truø. Hoâm ñoù, Toân giaû Xaù-lôïi-phaát, Muïc-lieân, caùc ñaïi La haùn ñeàu khoâng coù maët trong kyø Boá-taùt aáy. Ñieàu-ñaït haønh truø xong, lieàn cuøng naêm traêm Tyø-kheo hoøa hôïp Boá-taùt. Toân giaû A-nan vaø moät Tyø-kheo Tu-ñaø-hoaøn khoâng ruùt theû, lieàn boû ñi ra, ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaàu maët kính leã saùt chaân, ñem vaán ñeà aáy baïch Phaät. Ñöùc Phaät nhaân vieäc ñoù noùi keä: Ngöôøi thieän, deã hoäi nhau Ngöôøi aùc, thieän khoù hoäi Ngöôøi aùc, deã hoäi nhau Ngöôøi thieän, aùc khoù hoäi. Baáy giôø, Xaù-lôïi-phaát, Muïc-kieàn-lieân nghe söï vieäc aáy, beøn ñeán choã Ñöùc Phaät. Töø xa, Ñöùc Phaät thaáy, Ngaøi boãng vui khen ngôïi: - Thieän lai! Xaù-lôïi-phaát, Muïc-kieàn-lieân! Hai thaày coù theå ñeán trong chuùng cuûa Ñieàu-ñaït daãn naêm traêm Tyø-kheo trôû veà. Hai vò thoï giaùo, kính leã saùt chaân Phaät roài ñi. Khi aáy, Tyø-kheo Tu-ñaø-hoaøn ñi theo Toân giaû A-nan, thaáy Xaù-lôïi- phaát, Muïc-lieân ra ñi, beøn buøi nguøi khoùc lôùn. Ñöùc Phaät hoûi Tyø-kheo aáy: - Taïi sao khoùc nhö vaäy? Tyø-kheo thöa: - Xaù-lôïi-phaát, Muïc-lieân laø ñeä töû baäc nhaát cuûa Ñöùc Phaät, nay cuõng ñeán vôùi chuùng Ñieàu-ñaït, con sôï hai Toân giaû hoïc theo phaùp cuûa Ñieàu- ñaït, chính vì theá maø con khoùc. Ñöùc Phaät noùi vôùi Tyø-kheo aáy: - Thoâi ñi, oâng ñöøng khoùc nöõa! Xaù-lôïi-phaát, Muïc-lieân, khoâng bao laâu hoï seõ daãn naêm traêm Tyø-kheo trôû veà. Khi Xaù-lôïi-phaát, Muïc-lieân ñi thaúng vaøo choã chuùng cuûa Ñieàu-ñaït, thì Tam-vaên-ñaït-ña töø xa troâng thaáy lieàn chaïy vaøo noùi vôùi Ñieàu-ñaït: Xaù-lôïi-phaát, Muïc-lieân laø haøng ñeä töû baäc nhaát cuûa Sa-moân Cuø-ñaøm, nay ñeán ñaây, nhaèm phaù yù ñònh cuûa caùc Tyø-kheo, khoâng neân noùi chuyeän, cuõng ñöøng neân môøi ngoài. Ñieàu-ñaït chuû quan vôùi naêm phaùp laøm ñöôøng höôùng, khoâng chaáp nhuaän lôøi cuûa Tam Vaên cuõng khoâng baän taâm ñeán vaán ñeà. Khi Xaù-lôïi-phaát vaø Muïc-lieân ñeán nôi, Ñieàu-ñaït beøn noùi: Thieän lai Xaù-lôïi-phaát, Muïc-lieân coù theå ñeán ngoài nôi choã naøy, roài noùi tieáp: Laø ngöôøi coù trí, ñieàu gì tröôùc chöa nghe, nay nghe ñeå nhaän laáy maø haønh

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 25 551

trì. Hai vò, tröôùc laø haøng ñeä töû baäc nhaát cuûa Sa-moân Cuø-ñaøm, nay laïi ñeán ñaây laøm ñeä töû baäc nhaát cuûa toâi, aâu cuõng laø ñieàu toát! Xaù-lôïi-phaát vaø Muïc-lieân im laëng khoâng traû lôøi, Ñieàu-ñaït töôûng ñoù laø chaáp thuaän lôøi noùi cuûa mình. Ñieàu-ñaït lieàn phoûng theo neáp soáng cuûa Phaät baûo Xaù-lôïi-phaát vaø Muïc-lieân: Quyù thaày coù theå vì chuùng hoäi noùi phaùp, toâi bò ñau löng, naèm nghæ moät chuùt. Ñieàu-ñaït xeáp Taêng-giaø-leâ thaønh boán lôùp ñeå goái, naèm nghieâng phía beân phaûi, hai chaân choàng leân nhau, nhöng khoâng heä nieäm tieàn neân chæ trong giaây laùt nguû muoài, laên qua phía beân traùi, xoaûi ngöôøi leân ñaát, ngaùy khoø khoø... Khi aáy, Toân giaû Muïc-lieân hieän caùc thaàn löïc theo chuyeân moân cuûa mình coøn Toân giaû Xaù-lôïi-phaát noùi caùc phaùp maàu, ñoaïn tröôùc, ñoaïn sau cuøng, chaëng giöõa ñeàu thieän, nghóa thieän, vò thieän, vôùi töôùng phaïm. Naêm traêm Tyø-kheo nghe roài, lieàn nôi toøa ngoài xa traàn, lìa caáu, ñoái vôùi caùc phaùp, ñaëng maét trong saïch, thaáy phaùp ñaéc quaû roài, beøn noùi vôùi nhau: Chuùng ta coù theå ñöùng daäy trôû veà choã Ñöùc Phaät.

Hai Toân giaû Xaù-lôïi-phaát, Muïc-lieân lieàn töø choã ngoài ñöùng daäy, cuøng naêm traêm Tyø-kheo trôû veà choã Ñöùc Phaät. Luùc ñoù, Tam-vaên-ñaït-ña duøng ngoùn chaân ñuïng nheï vaøo Ñieàu-ñaït vaø maéng: Toâi tôù doøng hoï Thích haõy thöùc daäy! Xaù-lôïi-phaát vaø Muïc-lieân duøng nhöõng phöông tieän daãn caùc Tyø-kheo ñi roài! Ñieàu-ñaït thöùc daäy kinh haõi maéng: Ñích thò laø Tyø-kheo aùc duïc, môùi ñoù coù thieän yù, taïi sao boãng laïi sinh taâm aùc duøng phöông tieän daãn heát Tyø-kheo cuûa ta ñi! Vì quaù giaän döõ vaø sôï seät neân maùu noùng töø loã muõi traøo ra, ngay nôi thaân coøn soáng maø ñoïa vaøo ñòa nguïc. Xaù-lôïi-phaát vaø Muïc-lieân veà ñeán choã Ñöùc Phaät roài, ñaàu maët ñaûnh leã saùt chaân, ngoài lui qua moät beân. Toân giaû Muïc-lieân baïch Phaät: - Con muoán khieán naêm traêm Tyø-kheo naøy thoï laïi giôùi Cuï tuùc. Ñöùc Phaät daïy: - Khoûi phaûi thoï laïi. Taïi sao? Naêm traêm Tyø-kheo naøy ngu si neân duøng phaùp töôûng ruùt thaêm, nay chæ cho pheùp Taêng khieán hoï taùc phaùp hoái quaù Thaâu-lan-giaù. Toân giaû Muïc-lieân baïch Phaät: - Kyø laï thay! Baïch Ñöùc Theá Toân! Ñieàu-ñaït baét chöôùc Phaät ñoïa vaøo xöù khoå nhö theá. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaûi chæ baây giôø, Ñieàu-ñaït baét chöôùc Ta maø ñoïa vaøo ñòa nguïc, xöa kia cuõng ñaõ töøng baét chöôùc Ta, phaûi ñoïa vaøo xöù khoå. Toân giaû Muïc-lieân laïi thöa hoûi Phaät:

- Chuyeän aáy nhö theá naøo? Ñöùc Phaät daïy: - Thuôû ñôøi quaù khöù, nôi choã roäng vaéng coù moät ao nöôùc, moät con voi lôùn vaøo trong ao laáy ngoù sen röûa saïch roài aên, söùc khoûe ñöôïc doài daøo. Laïi coù moät con voi cuõng baét chöôùc vaøo ao laáy ngoù sen, khoâng röûa maø aên, ñöa ñeán troïng beänh roài cheát. Nhaân söï vieäc naøy Ñöùc Phaät lieàn noùi keä: Ñöøng baét chöôùc voi chuùa Baét chöôùc khoâng theå ñöôïc Baét chöôùc sai voi chuùa Neân aên buøn roài cheát. Ñöùc Phaät baûo Muïc-lieân: - Con voi lôùn chính laø thaân Ta, coøn con kia laø Ñieàu-ñaït. Xöa baét chöôùc Ta neân môùi boû maïng, nay baét chöôùc Ta neân phaûi nhaän laáy caùi khoå nhö vaäy. Toân giaû Muïc-lieân baïch Phaät: - Kyø laï thay! Baïch Ñöùc Theá Toân: Ñieàu-ñaït theo Phaät nghe phaùp, tuïng taùm möôi boán ngaøn phaùp taïng, ñaëng naêm thaàn thoâng, taïi sao laïi phaûn, kieâu maïn ñoái vôùi Ñöùc Theá Toân? Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng nhöõng ñôøi naøy maø xöa kia Ñieàu-ñaït cuõng töøng theo Ta nghe phaùp nhöng khinh maïn ñoái vôùi Ta. Toân giaû Muïc-lieân baïch Phaät: - Chuyeän aáy nhö theá naøo? Ñöùc Phaät noùi: - Thuôû ñôøi quaù khöù, coù moät Töôïng sö (ngöôøi naøi daïy voi) raát cao tay ngheà ñieàu phuïc voi, ñöôïc nhaø Vua ñoái xöû raát troïng haäu. Khi aáy, coù moät ngöôøi ñeán choã vò Töôïng sö, thöa: Daïy cho con ngheà ñieàu phuïc voi, con xin laøm ñeä töû. Töôïng sö lieàn daïy, khoâng giaáu moät thuaät naøo. Ngöôøi kia bieát ñöôïc roài, beøn sinh taâm ñoá kî, ñeán choã nhaø Vua taâu: Söï hieåu bieát cuûa ngöôøi kia ñaâu hôn gì toâi, taïi sao cung caáp nhö theá maø khoâng nghó gì ñeán toâi? Nhaø Vua keâu vò Töôïng sö hoûi: OÂng cuøng ñeä töû oâng, ai hôn ai? Töôïng sö ñaùp: Xin nhaø Vua cho pheùp lui veà, sau baûy ngaøy seõ thöïc hieän phaùp ñieàu töôïng. Nhaø Vua chaáp thuaän. Töôïng sö trong baûy ngaøy laïi ñieàu khieån caùc con voi: Baûo tôùi thì ñi thuïit luøi, baûo luøi thì ñi tôùi, baûo ngoài thì baét noù laïi ñöùng, baûo ñöùng thì baét noù laïi ngoài, ñieàu

khieån caùc con voi vôùi nhöõng ñoäng taùc ngöôïc laïi nhö vaäy. Ñuùng baûy ngaøy, ñoái tröôùc nhaø Vua, Töôïng sö cuøng ñeä töû bieåu dieãn caùc thuaät ñieàu khieån voi. Ban ñaàu caû hai ngöôøi chöa ai coù caùi gì khaùc laï, nhaø Vua hoûi ngöôøi ñeä töû: Nhaø ngöôi coù

thuaät naøo khaùc laï hay khoâng? Ngöôøi ñeä töû ñaùp: Taâu beä haï, khoâng. Nhaø Vua laïi hoûi ngöôøi thaày cuûa oâng ta: Ngöôi coù phöông phaùp naøo khaùc laï nöõa hay khoâng? Töôïng sö ñaùp: Taâu beä haï, coù. Nhaø Vua baûo bieåu dieãn. Töôïng sö ñieàu voi laøm ngöôïc laïi nhöõng ñieàu sai baûo, voi raêm raép laøm theo. Khi aáy, nhaø Vua môùi bieát ngöôøi ñeä töû cuûa Töôïng sö tröôùc ñaây ñaõ noùi hö doái. Nhaø Vua noåi giaän, noùi: Taïi sao ngöôi daùm khi doái ñoái vôùi ta? Vò Töôïng sö taâu vôùi Vua: Ngöôøi naøy laø hoïc troø cuûa toâi, tröôùc ñaây toâi daïy cho noù heát loøng, noù chöa bieát heát, thoaùng choác laïi ñaõ khinh doái, nay xin ñöôïc noùi ví duï, nguyeän nhaø Vua cho pheùp daãn chuyeän: Xöa kia coù moät ngöôøi, thaùng cuoái muøa Xuaân mang ñoâi giaøy moät lôùp, ñaát noùng neân giaøy bò co laïi, giaøy sieát chaët neân chaân bò thöông… Boån yù laø muoán baûo hoä ñoâi chaân thì phaûn laïi laøm cho ñoâi chaân bò toån thöông. Toâi cuõng nhö vaäy, tröôùc kia daïy ñeä töû, hy voïng laø coù ích, nhöng laïi bò haïi. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân noùi keä: Nhö ngöôøi mang giaøy da Duïng yù baûo veä chaân Khi naéng noùng baát ngôø Giaøy ruùt chaân bò thöông. Theá gian keû ngu aùc Khoâng nghó mình mang ôn Ôn thaày daïy kyõ thuaät Laïi phaûn, vu khoáng thaày. Ñöùc Phaät daïy: - Töôïng sö chính laø tieàn thaân cuûa Ta, ngöôøi ñeä töû laø Ñieàu-ñaït, ñôøi naøo cuøng theo Ta thoï hoïc maø trôû laïi khinh maïn ñoái vôùi Ta. Toân giaû Muïc-lieân baïch Phaät: - Baïch Theá toân, thaät hy höõu! Toân giaû Xaù-lôïi-phaát moät laàn thuyeát phaùp maø phaù caû chuùng cuûa Ñieàu-ñaït. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng nhöõng ñôøi naøy, maø xöa kia Xaù-lôïi-phaát cuõng ñaõ töøng noùi phaùp ñeå phaù chuùng cuûa Ñieàu-ñaït. Muïc-lieân thöa hoûi: - Chuyeän aáy nhö theá naøo? Ñöùc Phaät noùi: - Thuôû ñôøi quaù khöù, coù moät Xaï sö teân laø Caâu-hoøa-ly. Coù ngöôøi theo hoïc phaùp baén, saùu naêm daïy neân caàm caây cung nhö theá naøy, voùt caùi teân nhö theá naøy, maø chöa daïy caùch baén. Sau ñoù, ngöôøi ñeä töû nghó: Trong saùu naêm ta hoïc caàm caây cung, voùt caùi teân maø chöa baén laàn naøo,

nay ta thöû baén xem sao. Ngöôøi ñeä töû nhaém baén vaøo moät caây ñaïi thoï teân xuyeân thuûng qua khoûi caây roài rôi vaøo loøng ñaát. Ngöôøi thaày nghe ñöôïc hoûi: OÂng ñaõ baén moät muõi teân phaûi khoâng? Ñeä töû ñaùp: Vaâng, con ñaõ baén. Ngöôøi thaày laïi hoûi: OÂng baén vaøo choã naøo? Ngöôøi hoïc troø chæ vaøo caây ñaïi thoï maø mình ñaõ baén. Ngöôøi thaày noùi: OÂng ñaõ thaønh xaï thuû, toâi laø haïng nhaát oâng laø haïng hai. Ngöôøi thaày laïi noùi: Nôi ñòa ñieåm ñoù coù naêm traêm teân giaëc cöôùp chaën ñöôøng, khoâng ai daùm ñi qua nôi aáy. OÂng coù theå ñeán taûo thanh ñaùm cöôùp nôi truïc loä ñoù, seõ coù coâng raát lôùn. OÂng thaày lieàn giao cho moät chieác xe ngöïa, moät myõ nöõ, cuøng vôùi caùi baùt baèng vaøng

vaø naêm traêm muõi teân. Baáy giôø, ngöôøi ñeä töû cöôõi xe, chôû ngöôøi nöõ, caàm cung nhö yù, mang naêm traêm muõi teân vaâng leänh ra ñi. Chính luùc aáy, ñaùm giaëc ñöôøng ñang cuøng phaân chia caùc vaät, sai ngöôøi canh phoøng nôi hieåm yeáu. Ngöôøi canh phoøng töø xa thaáy, voäi vaõ chaïy ñeán taâu vôùi töôùng soaùi cuûa giaëc. Töôùng soaùi cuûa giaëc noùi vôùi ñoàng boïn: Chuùng ta laøm giaëc, chöa töøng thaáy coù moät ngöôøi, moät mình daãn moät ngöôøi ñaøn baø ñi treân truïc loä naøy. Ngöôøi naøy chaéc laø keû duõng kieän khoâng sôï baát cöù ai, neân ñeå hoï ñi qua, ñöøng gaây neân phieàn toaùi. Xaï thuû kia beøn döøng chaân moät nôi, khieán ngöôøi ñaøn baø böng baùt baèng vaøng ñeán choã ñaùm giaëc, xöng teân mình ñeå khaát thöïc. Ngöôøi ñaøn baø aáy laøm cho ñaùm giaëc raát thích, chuùng laïi ham caùi baùt baèng vaøng, lieàn cuøng nhau nghò baøn: Nöõ saéc nhö theá ñoù, baùt baèng vaøng nhö theá ñoù, taïi sao chuùng ta laïi cho pheùp hoï ñi. Töôùng soaùi cuûa giaëc laïi noùi: Ngöôøi kia chaéc töï löôïng söùc cuûa mình khoâng sôï neân môùi laøm vieäc nhö vaäy, caàn phaûi nhaãn naïi, chaän söï noùng giaän, ñöøng neân chieâu laáy tai hoïa. Ñoàng boïn nghe roài beøn cho ñaày baùt vôùi thöùc aên ngon. Ngöôøi ñaøn baø mang thöùc aên trôû laïi, xaï thuû kia laïi baûo ñeán noùi: Caùc oâng chia vaät, cho toâi moät phaàn vôùi. Ñaùm giaëc caû giaän: Con meï naøy laø ngöôøi gì laïi döïa vaøo ngöôøi choàng kia daùm khinh caû boïn mình. Chuùng ta phaûi gieát ngay, ñöøng oâm laáy caùi nhuïc naøy. Töôùng soaùi cuûa giaëc vaãn noùi nhö tröôùc. Ñaùm giaëc chia cho moät phaàn roài quay trôû laïi. Xaï thuû kia laïi baûo ñeán noùi vôùi ñaùm giaëc: Coù theå cuøng toâi chieán ñaáu chöù khoâng theå ñeå yeân nhö theá naøy ñöôïc. Luõ giaëc laïi noùi: Ngöôøi naøy thöøa thaéng xoâng leân, khinh mieät ta quaù ñaùng, khoâng theå nhaãn chòu ñöôïc. Töôùng soaùi cuûa giaëc khuyeân duï nhöng khoâng ñöôïc. Côn giaän cuûa ñaùm giaëc noåi leân queân löôøng ñöôïc söï nguy haïi cuøng nhau duøng söùc tieán ñaùnh hai con ngöôøi kia. Ngöôøi xaï thuû lieàn baén moät phaùt, gieát ngay moät ngöôøi, boán traêm chín möôi chín phaùt, gieát cheát boán traêm chín möôi chín teân, coøn moät phaùt ñeå haàu teân töôùng soaùi, song teân giaëc laãn traùnh theo ngöôøi phuï nöõ neân khoâng baén ñöôïc. Tay xaï thuû beøn khieán ngöôøi ñaøn baø loõa hình ñöùng tröôùc teân

giaëc, teân töôùng soaùi taâm loaïn, nhaân ñoù bò moät phaùt, cheát luoân. Caùm caûnh naøy, ngöôøi ñaøn baø kia lieàn noùi keä: Tuy coù cung teân beùn Chöa töøng baén moät phaùt Töû thöông ñaõ ñaày daãy Taïi sao khoâng hoái haän? Ngöôøi xaï thuû cuõng duøng keä traû lôøi: Ta coù cung kyø dieäu Taâm hôïp neân tay cung Gieát moät sinh vui lieàn Taïi sao phaûi aên naên. Ta voán ñi ñöôøng naøy Vì ngöôøi tröø oaùn haïi Khoâng heà tieác thaân maïng Ñeå thaønh ngöôøi duõng kieän. Ñöùc Phaät daïy: - Ngöôøi thôï baén kia laø tieàn thaân cuûa Ta, ngöôøi ñeä töû cuûa ngöôøi thôï baén laø Xaù-lôïi-phaát, naêm traêm teân giaëc laø naêm traêm Tyø-kheo hieän nay, töôùng soaùi cuûa giaëc chính laø Ñieàu-ñaït. Xöa kia Xaù-lôïi-phaát duøng nhöõng muõi teân phaù luõ giaëc, nay moät thôøi thuyeát phaùp phaù chuùng cuûa Ñieàu-ñaït. Toân giaû Muïc-lieân laïi baïch Phaät: - Baïch Theá toân, laï luøng thay! Ñieàu-ñaït maéng: Tyø-kheo aùc duïc, lieàn khi aáy thaân coøn soáng maø ñoïa vaøo

ñòa nguïc. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng nhöõng baây giôø maø xöa kia Ñieàu-ñaït cuõng ñaõ töøng duøng aùc khaåu, hieän coøn soáng maø thoï ñaïi khoå. Muïc-lieân laïi hoûi: - Chuyeän aáy nhö theá naøo? Ñöùc Phaät daïy: - Thuôû ñôøi quaù khöù, beân bôø ao cuûa nöôùc A-lan-nhaõ, coù hai con nhaïn cuøng moät con ruøa keát laøm baïn thaân, sau moät thôøi gian, nöôùc trong ao bò khoâ caïn, hai con nhaïn baøn baïc vôùi nhau: Nay ao nöôùc naøy bò khoâ caïn, baïn thaân cuûa ta chaéc bò ñaïi khoå. Nghó roài noùi vôùi ruøa: Nöôùc trong ao bò caïn, baïn khoâng coù caùch naøo soáng ñöôïc, baïn coù theå ngaäm giöõa caùi caây, chuùng toâi moãi ñöùa ngaäm moät ñaàu, ñem baïn ñeán choã nhieàu nöôùc, nhöng vôùi ñieàu laø khi ngaäm caùi caây, baïn thaän troïng ñöøng neân noùi. Ñoàng yù, chuùng lieàn thöïc hieän, nhöng khi bay ngang qua moät xoùm noï, ñaùm treû

nít thaáy vaäy ñeàu la aàm leân: Nhaïn ngaäm ruøa bay ñi! Nhaïn ngaäm ruøa bay ñi!! Con ruøa lieàn noåi giaän buoâng mieäng noùi: Vieäc naøy dính döï gì ñeán chuùng baây? Mieäng ruøa tuoät ra khoûi caây, ruøa rôùt xuoáng ñaát cheát ngay. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân nhaân vieäc naøy noùi keä: Ñôøi soáng keû só Buùa ôû trong mieäng Sôû dó cheùm mình Do nôi lôøi aùc. Neân cheâ laïi khen Neân khen laïi cheâ Töï nhaän laáy hoïa Troïn khoâng coù vui. Neáu giaønh nhau taøi lôïi AÙc aáy chöa phaûi lôùn Taâm aùc höôùng veà Phaät AÙc ñaây môùi laø to. A-phuø coù traêm ngaøn Ni-la, ba möôi saùu AÙc yù vôùi ngöôøi hieàn Phaûi ñoïa ñòa nguïc ngay. Ñöùc Phaät daïy: - Con ruøa kia chính laø Ñieàu-ñaït, xöa kia do noùi lôøi giaän maø cheát ñau khoå, nay laïi giaän maéng, ñoïa vaøo ñaïi ñòa nguïc. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: - Neáu Ta thaáy nôi Ñieàu-ñaït coù moät phaùp thieän baèng sôïi loâng thì hoaøn toaøn khoâng ghi nhaän söï ñoïa vaøo ñaïi ñòa nguïc thoï moät kieáp khoå cuûa Ñieàu-ñaït. Ví nhö moät ngöôøi bò chìm döôùi haàm phaân, neáu coù ngöôøi muoán cöùu hoï, maø khoâng thaáy nôi thaân hoï coù moät choã naøo saïch, baèng moät sôïi loâng ñeå coù theå caàm ñöôïc. Ta quaùn saùt nôi Ñieàu-ñaït cuõng laïi nhö vaäy. Ñöùc Phaät laïi baûo caùc Tyø-kheo: - Ta khoâng thaáy phaùp naøo phaù hoaïi taâm ñaïo voâ thöôïng cuûa con ngöôøi baèng tieáng khen vaø lôïi döôõng. Ñieàu-ñaït sôû dó phaù Taêng laø do lôïi döôõng. Ñieàu-ñaït gaây taïo taùm phi phaùp cho neân phaù Taêng: lôïi, khoâng lôïi, khen, khoâng khen, kính, khoâng kính, öa aùc vaø nhaän thöùc laøm theo ñieàu aùc. Toân giaû Öu-ba-ly thöa hoûi Phaät: - Theá naøo ñöôïc goïi laø phaù Taêng? Ñöùc Phaät daïy:

- Coù boán vieäc goïi laø phaù Taêng: Noùi naêm phaùp, töï haønh truø, ruùt thaêm, trong noäi giôùi laøm Taêng söï rieâng. Toân giaû Öu-ba-ly laïi hoûi: - Theá naøo goïi laø Taêng khoâng hoøa hôïp maø chaúng phaûi phaù? Ñöùc Phaät daïy: - Neáu Vua trôï löïc phaù Taêng, khieán cho Taêng khoâng hoøa hôïp, thì chaúng phaûi phaù. Neáu Ñaïi thaàn, Öu-baø-taéc, Öu-baø-di, Tyø-kheo-ni, Thöùc- xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, moät Tyø-kheo cho ñeán baûy Tyø-kheo trôï löïc phaù Taêng cuõng nhö vaäy. Neáu khoâng hoûi Thöôïng toïa maø haønh Taêng söï, töùc laø khoâng hoøa hôïp maø cuõng

chaúng phaûi phaù Taêng, neáu khoâng cuøng ñoàng thoï thöïc, trong khi aên, khaùc choã ngoài, tranh caõi maï lò cuõng nhö vaäy. Chuû yeáu phaûi laø ôû trong moät giôùi, taùm Tyø-kheo, chia laøm hai boä, laøm Taêng söï rieâng thì môùi goïi laø Taêng bò phaù. Toân giaû Öu-ba-ly laïi hoûi: - Trong soá ñoù, ai laø ngöôøi phaù Taêng? Ñöùc Phaät daïy: - Ngöôøi naøo chuû ñoäng. Toân giaû Öu-ba-ly laïi hoûi: - Ai laø ngöôøi phaûi ñoïa vaøo ñaïi ñòa nguïc moät kieáp maø khoâng theå cöùu? Ñöùc Phaät daïy: - Ngöôøi naøo ñoùng vai chuû ñoäng. Toân giaû Öu-ba-ly laïi hoûi: - Heã ngöôøi phaù Taêng ñeàu bò ñoïa vaøo ñaïi ñòa nguïc thoï khoå moät

kieáp phaûi khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng nhaát thieát ñeàu bò ñoïa vaøo ñaïi ñòa nguïc moät kieáp ñeå thoï khoå. Coù taùm ngöôøi phaù Taêng thoï moät kieáp khoå nôi ñaïi ñòa nguïc: Hoaëc phaùp, phaùp töôûng maø noùi laø phi phaùp; hoaëc phi phaùp, phi phaùp töôûng maø noùi laø phaùp; hoaëc phaùp, phi phaùp töôûng maø noùi laø phaùp; hoaëc phi phaùp, phaùp töôûng maø noùi laø phi phaùp; hoaëc phaùp, phi phaùp, phaùp töôûng maø noùi laø phaùp; hoaëc phaùp, phi phaùp nghi maø noùi laø phaùp; hoaëc phaùp phi phaùp nghi maø noùi laø phi phaùp. Coù saùu ngöôøi phaù Taêng khoâng bò ñoïa vaøo ñaïi ñòa nguïc moät kieáp ñeå thoï khoå: Hoaëc phaùp, phaùp töôûng maø noùi laø phaùp; hoaëc phi phaùp, phi phaùp töôûng maø noùi laø phi phaùp; hoaëc phaùp, phi phaùp töôûng maø noùi laø phi phaùp; hoaëc phi phaùp, phaùp töôûng maø noùi laø phaùp; hoaëc phaùp, phi phaùp, phi phaùp töôûng maø noùi laø phi phaùp; hoaëc phaùp, phi phaùp, phaùp töôûng maø noùi laø phaùp.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.